

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Суми, 23 листопада 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

випадкових факторів на швидкість росту значень змінної Х.

Список використаних джерел

1. Consolidated Version of the Treaty on European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union (Article 122, 126; Protocol № 12. On the Excessive Deficit Procedure, Article 1). “Journal of the European Union”, Vol. 53, 30 March, 2010, 98–279

2. The indicators in the Macroeconomic Imbalance Procedure (MIP) Scoreboard [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/macroeconomic-imbalance-procedure>

3. Копенгагенські критерії членства в Європейському союзі (інформаційно-аналітична довідка) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mfa.gov.ua/ua/page/open/id/774>.

УДК 336.146

Люта Ольга Василівна,

к.е.н., доцент

Пігуль Наталія Георгіївна,

к.е.н., доцент

Сумський державний університет, м. Суми

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЗАЛУЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ ГРОМАДОЮ

Дефіцит фінансових ресурсів, необхідних для вирішення проблем забезпечення життєдіяльності українських громад, підвищує важливість пошуку нових джерел, які б дозволили розширити та зміцнити фінансову

базу місцевого розвитку.

Як свідчить досвід розвинених країн світу альтернативними джерелами формування фінансових ресурсів, що потенційно можуть бути залучені територіальними громадами є наступні: міжнародна технічна допомога; корпоративне спонсорство; фонд розвитку громад; партисипативне фінансування [4].

Слід зазначити, що міжнародна технічна допомога представляє собою ресурси, які, надаються урядами іноземних держав та міжнародними організаціями на безоплатній та безповоротній основі. Основною метою надання міжнародної технічної допомоги є для вирішення пріоритетних завдань економічного розвитку відповідної території. Як правило, ця допомога надається у вигляді майна, робіт чи послуг, інтелектуальної власності, а також фінансових ресурсів. На сьогоднішній день країнах, що перебувають у стані ринкової трансформації міжнародна технічна допомога відіграє важливу роль у забезпеченні потреб економічного розвитку, розбудові соціальної інфраструктури, розширенні джерел фінансування місцевого самоврядування.

Корпоративне спонсорство є добровільною підтримкою приватних підприємців некомерційної діяльності, спрямованої на соціально-економічний розвиток населених пунктів і територій, де розташований їх бізнес. Як правило, така підтримка надається у вигляді фінансових, людських та матеріальних ресурсів для реалізації проектів громади [5]. Переважно такі проекти спрямовані на реалізацію соціальних ініціатив, але так само можливим є фінансування окремих потреб місцевого економічного розвитку. Корпоративне спонсорство є надзвичайно поширеним явищем в європейських країнах та США, а кошти, мобілізовані через цей механізм є важливим джерелом фінансування капітальних вкладень

територіальних громад.

Фонд розвитку громад представляє собою цільовий фонд грошових коштів, який використовується для фінансування некомерційних проектів, як правило, у сфері освіти, охорони здоров'я або культури, та наповнюється за рахунок благодійних пожертв. Цей механізм фінансування потреб місцевого економічного розвитку набув останнім часом широкого розповсюдження і активно використовується у економічно розвинутих країнах світу.

Тенденція поширення кількості фондів розвитку громад може пояснюватися низкою чинників, серед яких: гнучка організаційна модель та багатофункціональність; наявність міжнародних організацій та програм, які підтримують розвиток місцевих спільнот; глобальна тенденція щодо посилення інститутів громадянського суспільства. Загальна передумова розвитку фондів розвитку громад – це перехід від сприйняття місцевої спільноти як абстрактного «муніципального утворення» до більш системного розуміння місцевої громади, яка має приховані ресурси та поєднує мешканців, що мають мету покращити середовище свого проживання [2]. Система фондів розвитку в країнах світу є досить різноманітною, характеризується широким колом джерел наповнення фондів, їх специфікою та механізмами фінансування.

Серед основних ознак, що притаманні фонду розвитку громад виділяють наступні: зв'язок фонду з конкретною географічною територією; основною метою функціонування є підвищення якості життя мешканців відповідної територіальної громади; незалежність від контролю або впливу окремих організацій, урядових органів або донорів; органом управління є рада, до складу якої входять особи, що представляють інтереси територіальної громади; формування фінансових ресурсів для потреб громади за рахунок благодійних внесків

місцевих мешканців, компаній, урядових органів, а також інших фондів та неприбуткових організацій; мають відкриті та прозорі процедури та практики стосовно фінансування місцевих проєктів, а також звітують перед громадою щодо своєї діяльності; результатом діяльності фонду є сприяння вирішенню місцевих проблем.

Світові тенденції функціонування фондів розвитку громад дозволяють стверджувати, що протягом останніх десятиліть вони стали не просто обов'язковим елементом громадської активності в багатьох країнах світу, а й фактором, що здійснює значний вплив на формування потужних та самодостатніх територіальних громад [1].

Партисипативне фінансування передбачає можливість використання фінансових ресурсів декількох учасників, а саме: держави, місцевих громад, бізнесу та інститутів громадянського суспільства.

З середини ХХ століття для розвинених країн світу, зокрема США, Великобританії, Німеччини, Швейцарії став характерним підхід щодо безпосереднього залучення мешканців до управління справами територіальної громади. Особливого значення набуває практика активної участі територіальної громади в умовах дефіциту фінансових ресурсів, оскільки дозволяє акумулювати фінансові ресурси саме для вирішення тих проблем, що мають першочергове значення для розвитку відповідної територіальної громади. Прикладом фінансування місцевого розвитку на основі партисипативного фінансування є спільний Проєкт Європейського союзу та Програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» (МРГ), що надавав незначні за обсягами гранти для впровадження мікропроєктів громад на основі принципу самопомоги та в рамках співпраці приватно-державного сектору, де кожен партнер має внести свою частку для розвитку. Механізм фінансування

за програмою проекту передбачав, що частка вартості мікропроектів фінансується за рахунок членів громад (не менше 5%), інші витрати фінансувалися з центрального та місцевих бюджетів (45%), участь МРГ становила приблизно половину усіх внесків (50%) [3].

Враховуючи безпосередню участь громад, партисипативне фінансування мотивує місцеві спільноти до самоорганізації, ініціативної діяльності, плідної співпраці з владою та ефективного використання фінансових ресурсів.

Отже, набір джерел фінансування розвитку територіальних громад та формування їх самодостатності є досить широким. Кожне місто, село чи селище має унікальний, притаманний лише даній територіальній громаді набір сильних та слабких сторін, що вимагає застосування індивідуального підходу до вибору джерела фінансування місцевого розвитку та формування самодостатніх територіальних громад.

Список використаних джерел

1. Бобровська О.Ю. Фінансово-економічне забезпечення територій в умовах децентралізації громад [Електронний ресурс] / О.Ю. Бобровська, А.Ю. Мунько – Режим доступу до ресурсу: <http://aspect.dp.ua/wp-content/uploads/2015/06/17-BOBROVSKA-A.YU - MUNKO.pdf>
2. Петрушенко Ю. М. Фонди розвитку громад: досвід міжнародного успіху та можливості функціонування в Україні / Ю. М. Петрушенко // Вісник Сумського національного аграрного університету. Сер. Економіка та менеджмент. 2014. – №4(59) – С. 193-199.
3. Петрушенко Ю. М. Механізм партисипативного фінансування місцевого розвитку: сутність та соціально-економічні наслідки / Ю. М.

Петрушенко // Механізм регулювання економіки, економіка природокористування, економіка підприємництва та організація виробництва. – Суми: ВТД „Університетська книга”, 2013. – № 4. – С. 41-50.

4. Пігуль Н. Г. Європейський досвід формування доходів місцевих бюджетів [Текст] / Н. Г. Пігуль, І. М. Боярко, О. В. Люта // Вісник Хмельницького національного університету. Сер. Економічні науки. – 2012. – № 5. - Т. 2. – С. 138-142.

5. Практичний посібник з питань формування спроможних територіальних громад [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://auc.org.ua/sites/default/files/spromozhni_gromady.pdf

УДК 330.322

Мордань Євгенія Юрївна

к.е.н., старший викладач

Вербицька Анна Валентинівна,

студентка

Сумський державний університет, м. Суми

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Інвестиційна привабливість економіки держави є важливим фактором для здійснення її сталого розвитку, створення позитивного іміджу на світових ринках. Інвестиційна діяльність стає невід’ємною частиною внутрішніх економічних процесів будь-якої держав. Для збільшення грошових надходжень уряди країн намагаються створити сприятливі умови, що впливають на інвестиційну конкурентоспроможність економіки та забезпечують її інвестиційну привабливість. Тому, на